

2. Розробка методологічних аспектів формування політики ціноутворення на продукцію будівельних підприємств і інжинірингових послуг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бобров А. Взаимодействие между отделами маркетинга и продаж / А. Бобров // Sales business/продажи. 2005. С. 41.
2. Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці: монографія / М.П. Войнаренко. – Хмельницький: ХНУ, ТОВ «Триада-М», 2011. С.128
3. Воронов А. Кластерный анализ – база управления конкурентоспособностью на макроуровне / А. Воронов, А. Буряк // Маркетинг. 2003. № 1(68). С. 16-17.
4. Голубков Е.П. Маркетинг: стратегии, планы, структуры / Е.П. Голубков М.: Дело, 1995. С. 34-35.
5. Гранберг А. Г. Основы региональной экономики: учебник для вузов. 2-е изд. / А. Г. Гранберг. М.: ГУ ВШЭ, 2001. С. 90.
6. Клевцов И. Маркетинговый аудит / И.

Клевцов // Маркетинг. - 2004, №6. С. 97 .

7. Котлер Ф., Триас де Без Ф. Новые маркетинговые технологии / Пер. с англ. СПб.: ИД Нева, 2004. С.49.

8. Международный маркетинг / Алексеев С., Васильев Г. и др. Под ред. Нагапетьянца Н. / 2-ое изд., перераб. и доп. — М.: Юнити-Дана, 2005. С.15.

9. Оливье Н-Г., Рой Ж., Ветер М. Оценка эффективности деятельности компании. Пер. с англ. М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. С.14.

10. Пашутин С.Б. Эффективная дистрибуция. Организация и управление собственной филиальной сетью. М.: Альфа-Пресс, 2006. С.45.

11. Rosenfeld, S. A. Bringing business clusters into the mainstream of economic development / S. A. Rosenfeld // European planning studies. 1997. № 5. P. 3.

12. Семенов Г.А. Національний кластер – новий шлях для прискорення економічного та інноваційного зростання України / Г.А. Семенов, О.С. Богма // Вісник економічної науки України. – 2006. – № 1. С. 127

*Рецензент д.е.н., професор ХНУБА Чупир О.М.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Боровик Ю.Т.*

УДК 359.08.03.01

КОНЦЕПУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ КЕРОВАНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Сластяникова А. І., здобувач (УІПА)

В статті удосконалено концептуальні засади управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування. Визначено, що економічні дослідження у сфері концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємства пов'язані здебільшого з оцінкою ефективності роботи підприємства, визначенням їхнього фінансового стану і конкурентоспроможності. Зроблено висновок, що концептуальні засади управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування не тільки полягають в інтегральному відображенні поточних та майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких спроможностей в економічні блага і таким чином максимально задовольняти інтереси підприємства й суспільства. Доведено, що особливості використання та управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємства дали змогу визначити принципи та вимоги до формування загальної системи управління, зокрема єдність методів на рівнях управління потенціалом, орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства, управління потенціалом на усіх стадіях життєвого циклу продукції, оптимізацію витрат, постійне удосконалення інформаційного забезпечення, впровадження ефективних методів управління; інтегрованість із загальною системою управління керовано-організаційного розвитку підприємством, варіативність підходів до розроблення окремих управлінських рішень, підвищення зацікавленості підрозділів.

Ключові слова: ресурсний потенціал, керовано-організаційний розвиток, концептуальні засади, управління, підприємство.

КОНЦЕПУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ РЕСУРСНЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ УПРАВЛЯЕМО - ОРГАНИЗАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МАШИНОСТРОЕНИЯ

Сластяникова А. И., соискатель (УИПА)

В статье усовершенствованы концептуальные основы управления ресурсным потенциалом управляемо организационного развития предприятий машиностроения. Определено, что экономические исследования в области концептуальных основ управления ресурсным потенциалом управляемо-организационного развития предприятия связаны в основном с оценкой эффективности работы предприятия, определению их финансового состояния и конкурентоспособности. Сделан вывод, что концептуальные основы управления ресурсным потенциалом управляемо-организационного развития предприятий машиностроения не только состоят в интегральном отображении текущих и будущих возможностей экономической системы трансформировать входные ресурсы посредством присущих и персонала предпринимательских способностей в экономические блага и таким образом максимально удовлетворять интересы предприятия и общества. Доказано, что особенности использования и управления ресурсным потенциалом управляемо-организационного развития предприятия позволили определить принципы и требования к формированию общей системы управления, в частности единство методов на уровнях управления потенциалом, ориентированность на стратегические цели развития предприятия, управление потенциалом на всех стадиях жизненного цикла продукции, оптимизацию расходов, постоянное совершенствование информационного обеспечения, внедрение эффективных методов управления; интегрированность с общей системой управления управляемо-организационного развития предприятия, вариативность подходов к разработке отдельных управленческих решений, повышения заинтересованности подразделений.

Ключевые слова: ресурсный потенциал, управляемо - организационное развитие, концептуальные основы, управление, предприятие.

KONTSEPUALNI MANAGEMENT PRINCIPLES MANAGED RESOURCE POTENTIAL AND ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT OF ENTERPRISE

Slastyanykova A. I., competitor (UIPA)

The paper improved the conceptual basis of management manageable resource potential and organizational development company. Determined that the economic research in the conceptual bases of manageable resource potential and organizational development company primarily associated with the assessment of the effectiveness of the company, determine their financial condition and competitiveness. It is concluded that the conceptual basis of management manageable resource potential and organizational development company not only lies in the integrated mapping of current and future opportunities of the economic system to transform inputs using the inherent entrepreneurial capacity and personnel in economic benefits and thus satisfy the interests of the company and society. It is proved that the characteristics of the use and management of resource potential controllable and organizational development of enterprise helped to define the principles and requirements for the formation of the overall management system, including methods for the unity of levels of management potential, focus on the strategic goals of the company, management capacity at all stages of the product life cycle, cost optimization, continuous improvement of information management, implementation of effective management, integration with the overall system management and organizational development manageable now, variation of approaches to the development of specific management decisions, increase interest entities.

Keywords: resource capacity -controlled, organizational development, conceptual frameworks, governance, enterprise.

Вступ. У сучасних умовах становлення економіки України розвиток вітчизняного бізнесу набуває особливої динамічності. Вона пояснюється наявністю досить жорсткої конкуренції як із боку українських, так і зарубіжних компаній, підвищенням вимог споживачів до товарів і послуг, що пропонуються на ринку. З іншого боку, підприємство є також споживачем різного роду ресурсів. Ресурсний потенціал керовано-організаційного розвитку підприємства безпосередньо пов'язаний з власними та наданими фінансовими ресурсами підприємства. Але без формування концептуальних засад неможливе прийняття раціональних управлінських рішень та

досягнення місії підприємства. Саме тому концептуальні засади управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємства є системою принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень за всіма основними аспектами формування ресурсного потенціалу, його розподілу та використання на підприємстві.

Аналіз останніх публікацій по проблемі.

Багато науковців займаються питаннями вивчення концептуальних засад управління ресурсним потенціалом, а також керовано-організаційним розвитком підприємства, серед них: Вишнеvsька О.М. [1], Гопкало О.І. [2], Довгаль Н. С. [3], Євдєєв

Д. В. [4], Калінеску Т. В. [5], Качуровський В. Є. [6], Малицький А.А. [7], Микитенко В. В. [8], Михайленко С.О. [9], Шелегеда Б. Г. [10] та інші. Але зазначена тема належить до найбільш гострих, складних і надзвичайно актуальних не лише в науковому, а й, насамперед, у практичному плані.

Метою дослідження є удосконалення концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємства.

Основні результати дослідження. Оптимізація ресурсного потенціалу керовано-організаційного розвитку підприємства машинобудування з метою фінансування необхідного обсягу затрат та забезпечення бажаного рівня доходів є одним із найважливіших завдань будь-якого підприємств машинобудування. За умов ринку ресурсний потенціал керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування оптимізуються для підвищення ринкової вартості підприємств машинобудування, що залежить від чистої рентабельності власних коштів та норми розподілу на дивіденди. Тому методики, прийняті в світовій практиці щодо формування концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування, можуть бути реалізовані лише за наявності розвинутого ринку цінних паперів та статистики про нього [7-8].

Визначимо, що під керовано-організаційним розвитком підприємства пропонується розуміти кількісні та якісні зміни в усіх функціональних підсистемах підприємства, що забезпечуються шляхом виділення в складі підприємства організаційної системи, в якій об'єднані всі процеси та види діяльності. Саме тому економічні дослідження у сфері концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування пов'язані здебільшого з оцінкою ефективності роботи підприємств машинобудування, визначенням їхнього фінансового стану і конкурентоспроможності [7-10]. Ресурсний потенціал керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування є сукупністю фінансових ресурсів, що беруть участь у виробничо-господарській діяльності, й характеризується можливістю їх залучення для фінансування майбутньої діяльності та певних стратегічних напрямів розвитку підприємств машинобудування.

Виокремлення концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування зумовлене специфікою діяльності підприємств загальнодержавного значення, оскільки більшість їхніх програм фінансується через відомчі органи різних рівнів, тому обсяги діяльності таких підприємств обмежені

розміром виділених фінансових ресурсів без практичної можливості пошуку й виявлення альтернативних їхніх джерел [10]. Таким чином, концептуальні засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування забезпечують можливість трансформації ресурсною і виробничого потенціалів у результати діяльності підприємств машинобудування. До певної міри ресурсний потенціал керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування виступає в ролі важеля, що формує механізм динамічної трансформації ресурсів у результати діяльності підприємств. Не менш важлива і його роль у відтворювальних процесах на підприємстві. При оцінці ресурсного потенціалу керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування треба враховувати такі показники, як обсяг власних коштів, можливість отримання додаткових коштів у вигляді цільового фінансування, обсяг дебіторської заборгованості (цей параметр враховується зі зворотним знаком, оскільки хоча наявність такого показника в процесі господарської діяльності може бути обґрунтованою, проте нарощуванню потенціалу сприяє його зменшення, а не збільшення); оперативність управління фінансами тощо.

Звідси можна дійти висновку, що концептуальні засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування формують основу для виробництва певного обсягу та асортименту продукції, побудови моделей мінімізації збитків та максимізації прибутку, визначення оптимального співвідношення компонентів виробничої, фінансової та організаційної структури управління й інших економічних механізмів. Уміння підприємств машинобудування максимально використовувати власний ресурсний потенціал керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування значною мірою зумовлює його життєздатність і конкурентоспроможність.

Проте концептуальні засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування не тільки полягають в інтегральному відображенні поточних та майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких спроможностей в економічні блага і таким чином максимально задовольняти інтереси підприємств машинобудування й суспільства [5-7].

У ринкових умовах господарювання особливої важливості набуває формування концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування. Для його визначення розроблено велику кількість методик поглиблених аналітичних основ управління, що

базуються на використанні абсолютних і відносних показників. Такі методики дають змогу виявляти проблемні напрями у діяльності підприємств машинобудування й досліджувати причини, які їх зумовили, але не дають можливості зробити обґрунтовані висновки про його потенціал у цілому. Водночас виникає багато ситуацій, коли бажаною є

інтегральна оцінка управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування: при аналізі кредитоспроможності та інвестиційної привабливості, прогнозуванні кризових явищ і банкрутства тощо (рис. 1).

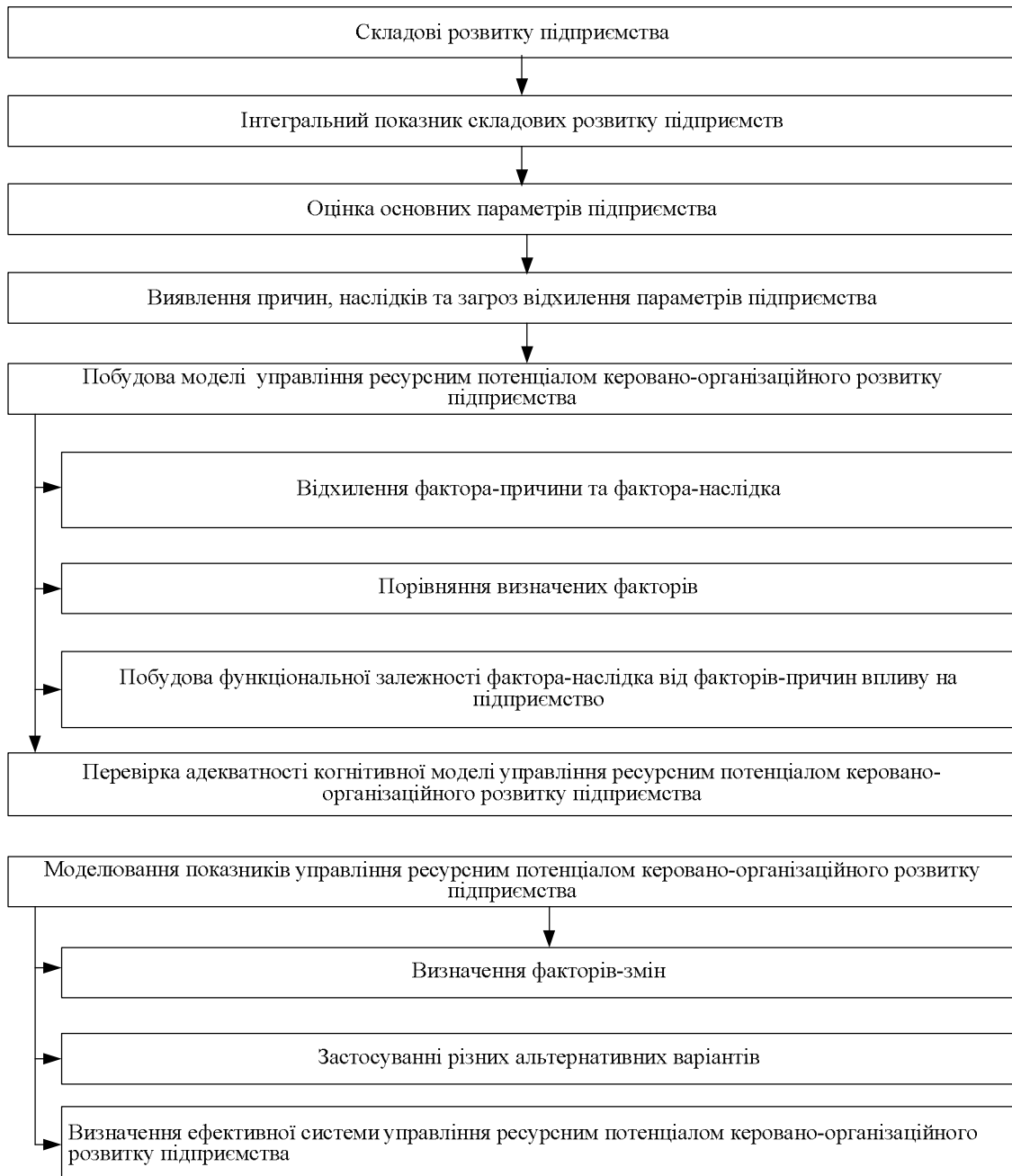

Рис. 1. Концептуальні засади управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування

Для розв'язання проблем управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування потрібна виважена, довгострокова стратегія держави щодо розвитку підприємництва та його ролі у піднесенні

національної економіки, яка б спиралася на інтереси основних суб'єктів підприємницької діяльності, відповідала потребам основної частини населення і відображала реальний стан у розв'язанні основних соціально-економічних проблем у країні. Економічно

обґрунтоване використання податкових, інвестиційних та цінних механізмів сприятиме виходу з фінансової кризи, надходженню коштів до бюджету, збільшенню дохідності підприємств.

Отже, при формуванні концептуальних засад управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування необхідно врахувати, що окупність фінансових вкладень у результаті отримання прибутку не може бути абсолютним критерієм ефекту в умовах інфляційних процесів. Доцільніше порівнювати розміри зниження поточних витрат підприємств машинобудування й розміри інвестованих ресурсів, враховуючи вплив факторів на рівень окремих елементів чи статей витрат.

Водночас ефективність фінансування підприємств машинобудування неабияк визначається структурою джерел формування ресурсів, що залежать від форми власності, виду діяльності, територіального розміщення та інших факторів впливу. Очевидно, зростання частки власних фінансових ресурсів щодо позичених і залучених дає змогу зробити висновок про зростання ефективності фінансування підприємств машинобудування.

Висновок. Таким чином, можна стверджувати, що сформовані концептуальні засади управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування охоплюють всі основні внутрішні процеси підприємств машинобудування. В результаті забезпечується системний погляд на підприємство, який дозволяє виявляти всі сильні та слабкі сторони, а також створювати на цій основі комплексний план перспективного розвитку. Можна зробити висновок щодо призначення цих основ в управлінні ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування. Воно полягає в тому, щоб створити працездатну організаційну структуру для вирішення складних проблем управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування, а саме: сформувати таку систему управління, що функціонально організовує загальний процес вирішення проблеми; визначити параметри системи, які задають структуру необхідну для вирішення проблеми.

Особливості використання та управління ресурсним потенціалом керовано-організаційного розвитку підприємств машинобудування дали змогу визначити принципи та вимоги до формування загальної системи управління, зокрема єдність методів на рівнях управління потенціалом, орієнтованість на стратегічні цілі розвитку

підприємств машинобудування, управління потенціалом на усіх стадіях життєвого циклу продукції, оптимізацію витрат, постійне удосконалення інформаційного забезпечення, впровадження ефективних методів управління; інтегрованість із загальною системою управління керовано-організаційного розвитку підприємством, варіативність підходів до розроблення окремих управлінських рішень, підвищення зацікавленості підрозділів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вишнеvsька О.М. Ресурсний потенціал підприємництва / О.М. Вишнеvsька // Економіка АПК. - 2008. - № 12. - С. 32-37.
2. Гопкало О.І. Механізм управління ресурсним потенціалом підприємства: принципи, цілі, задачі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eaf.nmu.org.ua>.
3. Довгаль Н. С. Ресурсний потенціал підприємства: теоретичні основи / Н. С. Довгаль // Науково-технічна інформація. - 2009. - № 1. - С. 42-45.
4. Євдєєв Д. В. Сутність управління потенціалом, його значення в ринкових умовах / Д. В. Євдєєв // Пошук. — 2005. — № 5, травень. — С. 140—143.
5. Калінеску Т. В. Стратегічний потенціал підприємства: формування та розвиток : монографія / [Калінеску Тетяна Василівна, Романовська Юлія Анатоліївна, Кирилов Олег Дмитрович] ; Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. — Луганськ, 2007. — 272 с.
6. Качуровський В. Є. Ресурсний потенціал підприємства: структура та ефективність використання / В. Є. Качуровський, В. П. Чайковська // Регіональна бізнес-економіка та управління. - 2007. - № 4. - С. 123-129.
7. Малицький А.А. Організаційно-економічний механізм управління підприємством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/malitskiy>.
8. Микитенко В. В. Діагностика стратегічного потенціалу підприємства / В. В. Микитенко, І. А. Ігнатієва // Вісник економічної науки України. – 2005. – № 2. – С. 77–80.
9. Михайленко С.О. Формування організаційного потенціалу розвитку економічної безпеки підприємств [Текст] : моногр. / В.М. Михайленко, С.О. Ареф'єв. - Львів : Укр. акад. друкарства, 2010.-224 с.
10. Шелегеда Б. Г. Стратегічне управління потенціалом підприємства / [Шелегеда Белла Григорівна, Касьянова Наталія Віталіївна, Берсуцький Антон Якович]; НАН України ; Інститут економіки промисловості; Донецький ун-т економіки та права. — Донецьк : ДонУЕП, 2006. — 219 с.

*Рецензент д.е.н., професор УІПА Прохорова В.В.
Експерт редакційної колегії д.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.*